

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 242. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm7133/facsimile.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

XXII.

(Den 19de September.)

Mine Herrer!

Den engelske Digter Southey har skrevet en Bog om Nelsons Levned, der i Engelskmændenes Øjne er et saa fuldendt Mesterværk, at det nødvendig maa være efter deres Hoved; og i samme Bog læser vi den saare naive Paastand: at det ikke blot vilde været Admiral Nelson en stor Fornøjelse at finde eller møde den franske Flaade, mens den endnu havde Napoleon om Bord, men at det ogsaa vilde været en stor Fornøjelse for hele Evropa og til Velsignelse for Verden. «Ja», bliver han ved, «blandt alle de Millioner og Myriader af menneskelige Væsener, der vilde været reddede ved en saadan Sejer, vilde ingen haft saa væsentlig Fordel deraf som Bonaparte selv. Det vilde nemlig sparet ham Nederlaget ved Akre, hans eneste Skampet; thi det havde ingen Skam været for ham at blive slaaret af Nelson til Ses; og det vilde sparet ham alle hans følgende Udsævelser. Hidindtil havde hans Bane været glansfuld, og hans Hjertes fordærlige Grundsetninger var endnu aldrig komne over hans Læber, saa Historien vilde fremstillet ham som en Lykkeridder, der blev den Sag tro, han paatog sig at forsvare, og udmærkede sig ved en i de nyere Tider magelos Række af glimrende Bedrifter. En romantisk Dunkelhed vilde indhyllet

hans Tog til Ægypten, og han skulde undgaaet alle de Forbrydelser, der gjorde hans Sjæl endnu langt merkeredere end det Purpur, hvorfor han begik dem: alle hine Trølsgheder, Mord i Mørke, Anmasselsen og det samvitighedsløse Tyranni, som har indviet hans Navn til almindelig Forbandelse, saa længe Verden staar.

Jeg vil saa meget mindre gaa i Rette med Southey om hans Fordømmelse af Napoleon, som den er fældet, mens man endnu gruete for ham; men naivt maa vi vist alle finde det, kun forklarligt af engelsk Stortagtheden, at han forudsætter som en afgjort Sag, at Nelson, naar han blot var kommen i Kast med Flaaden fra Toulon, ikke blot nødvendig maatte slaet den, men støkket Vingerne saaledes paa Napoleon, at han skulde være som død og begravet; da det dog ikke blot var meget muligt, at Nelson, der kun med Nød og næppe sejrede ved Abukir, kunde tabt Slaget med den anderledes fuldstændige og velbemandede Flaade, og er i alt Fald højst rimeligt, at Napoleon, hvis den franske Flaade var bleven slaet undervejs, des snarere var kommen hjem igjen og [havde] taget fat, hvor han slap. Ynken over alt det Menneskeblod, der maatte strømme i Napoleons følgende Krige, er nu vist nok heller ikke paa sit rette Sted i en Lovtale over Nelson, der aldrig ansede, hvor blodig han kjøbte sine Sejre, og alle Folk desuden maa dø én Gang; saa Sagen er kun, at man baade lever og der for noget, der er Mennesket værdigt. Men saa meget er dog i mine Tanker sandt: at Napoleon for sin egen og sit Eftermales Skyld maatte ønsket, vel ikke at falde for Nelson paa Middelhavet, men at have faldet sejrrig ved Pyramiderne eller ved Staden med de hundrede Porte, før han gjorde sit syriske Tog, der ikke blot er en Skamplet, men, saa vidt jeg kan se, en Krebsgang, hvorved han forlod Oldtidens og det nittende Aarhundredes Heltebane, han saa lykkelig havde betraadt, for at vende tilbage til Ludvig den fjortendes

